

Algemeen	
Onderwerp	Samenwerking internationaal onderwijs
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Saloua Chaara
Eenheid	Sturing
E-mail	s.chaara@regioqv.nl
Kenmerk	185569874
Datum	8 maart 2019

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	De samenwerking rondom het internationaal onderwijs bespreken.
Voorstel 2.	Instemmen met het geschetst handelingsperspectief/de geadviseerde richting voor samenwerking.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
23-01-19	Ambtelijk overleg onderwijs/onderwijshuisvesting	Adviseren	Lijn is akkoord. Wel het advies om nadrukkelijk de verbinding te leggen met wonen, recreëren en andere aanpalende thema's.
31-01-19	Directie-overleg SD	Adviseren	Positief advies over het geschetst handelingsperspectief/de geadviseerde richting voor samenwerking. Wel met het aanvullend advies het onderwerp vooral vanuit het economisch perspectief te blijven zien en trekken.
22-02-19	Portefeuillehouders SD	Bespreken	Zie bijlage 2.
14-03-19	Directie-overleg FD	Adviseren	
5-04-19	Portefeuillehouders FD	Bespreken	

Toelichting

Beknopte toelichting

Het internationaal onderwijs is een infrastructureel vraagstuk, de scholen hebben een regionale functie en het belang van het internationaal onderwijs voor onze economische positie en de werkgelegenheid in onze arbeidsmarktregio maken het internationaal onderwijs bij uitstek een thema van regionale samenwerking en coördinatie. Om deze redenen heeft het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein aangegeven in gesprek te willen over het versterken van de regionale samenwerking rondom het internationaal onderwijs. Het gesprek hierover vindt ook plaats met de wethouders economie.

Het bijgevoegd memo is opgesteld om het bestuurlijk gesprek te faciliteren. Het is geen volledig uitgewerkte actieagenda om de knelpunten omtrent het internationaal onderwijs op te lossen. Tevens bevat het bijgevoegd memo een geadviseerde richting voor de versterking van en samenwerking rondom het internationaal onderwijs.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Memo internationaal onderwijs.
Bijlage 2.	Samenvatting bespreking internationaal onderwijs in het PFHO SD.

Internationaal onderwijs

Algemeen	
Aan	Portefeuillehouders sociaal domein
Van	Saloua Chaara
Datum	3 januari 2019
Verspreiden	Ja
Kenmerk	18.6652345

Inleiding

Het internationaal onderwijs is van groot belang bij de afweging van internationale werknemers om werk in Nederland te aanvaarden. Internationals kijken eerst waar hun kinderen naar school kunnen, daarna waar ze gaan wonen. Aanbod van goed internationaal onderwijs vergroot nadrukkelijk de aantrekkingskracht voor internationals om zich ergens te vestigen.

De MRA heeft kwalitatief hoogwaardig internationaal onderwijs, maar vrijwel alle instellingen hebben wachtlijsten. Dit komt onder andere door onvoldoende spreiding van het internationaal onderwijs en een ontoereikende toegankelijkheid. Bedrijven geven aan dat gebrek aan internationaal onderwijs op dit moment één van de grootste knelpunten is om internationaal talent te werven. Omdat internationaal onderwijs een cruciale succesfactor is voor vestiging van nieuwe bedrijven, vormt dit een wezenlijk risico voor het vestigingsklimaat in de MRA. Potentiele bedrijven vestigen zich hierdoor sneller elders in Europa. De Brexit maakt dat een toenemend aantal bedrijven informeert naar de mogelijkheden om vanuit Engeland naar de MRA te komen. Dit verhoogt de urgentie om internationaal onderwijs prioriteit te geven en te werken aan voldoende internationaal onderwijs in de MRA/Gooi en Vechtstreek.

Het internationaal onderwijs is een infrastructureel vraagstuk, de scholen hebben een regionale functie en het belang van het internationaal onderwijs voor onze economische positie en de werkgelegenheid in onze arbeidsmarktregio maken het internationaal onderwijs bij uitstek een thema van regionale samenwerking en coördinatie. Om deze redenen heeft het portefeuillehoudersoverleg sociaal domein aangegeven in gesprek te willen over het versterken van de regionale samenwerking rondom het internationaal onderwijs. Het gesprek hierover vindt ook plaats met de wethouders economie.

Dit memo is opgesteld om het bestuurlijk gesprek te faciliteren. Het is geen volledig uitgewerkte actieagenda om de knelpunten omtrent het internationaal onderwijs op te lossen. Wij beogen u een beeld te geven van de stand van zaken en ontwikkelingen, zodat u met het lezen van dit memo een mening kunt vormen over het wel of niet versterken van de samenwerking, coördinatie en regie rondom het internationaal onderwijs.

Wij sluiten dit memo af met de volgende adviezen:

1. Maak het internationaal onderwijs een thema van regionale samenwerking.
2. Stuur de uitvoering van het internationaal onderwijs op bestuurlijk niveau gezamenlijk aan.
3. Zorg voor gezamenlijke beleidsvoorbereiding, beleidsuitvoering en monitoring.
4. Geef de Regio Gooi en Vechtstreek de opdracht om het internationaal onderwijs te coördineren, de bestuurlijke samenwerking/besluitvorming te faciliteren en het aanspreekpunt te vormen voor partners zoals gemeenten, de MRA, bedrijven en scholen.

5. Ontwikkel een gezamenlijk concreet actieplan 2019 met daarin maatregelen die oplossing bieden voor de in dit memo genoemde opgaven en knelpunten.

Wat is internationaal onderwijs?

Het internationaal onderwijs in Nederland valt in vijf groepen uiteen.

1. **Internationale scholen die het nationale curriculum bieden van een ander land/het land van herkomst van leerlingen.** Op deze scholen kan het vak Nederlands gevolgd worden, maar dan altijd Nederlands als vreemde taal. In de Gooi en Vechtstreek is dit type onderwijs niet beschikbaar. In de Gooi en Vechtstreek is dit type onderwijs niet beschikbaar.
2. **Internationale scholen die een internationaal curriculum bieden.** Binnen dit systeem kan het vak Nederlands als eerste taal gekozen worden. In de Gooi en Vechtstreek is dit type onderwijs niet beschikbaar.
3. **Het internationaal georiënteerd onderwijs (IGO).** Dit zijn van oorsprong Nederlandse scholen met een internationale, gesubsidieerde afdeling. Het curriculum in de internationale afdeling is een internationaal curriculum, waarbij het Nederlands als eerste taal wordt geboden. De regio Gooi en Vechtstreek heeft vier internationale scholen in de gemeenten Hilversum en Laren:
  - a. De Primary International School en Secondary international School van het Alberdingk Thijm (AT) met respectievelijk 92 en 518¹ leerlingen
  - b. De International School Hilversum met 487² leerlingen van scholengemeenschap STIP.
  - c. De international School Laren, van Alberdingk Thijm Scholen, met respectievelijk 20 leerlingenDaarnaast heeft onlangs de particuliere Florencius International (Primary) School in Laren haar deuren geopend. Deze school kan onderwijs bieden aan ongeveer 50 leerlingen.
4. **Tenslotte zijn er de scholen voor tweetalig onderwijs.** Op deze scholen - voornamelijk voor voortgezet onderwijs maar het aantal primair onderwijs-scholen is groeiende - wordt 50% van het curriculum in een andere taal (vrijwel altijd Engels) gegeven. Het internationale karakter van deze scholen zit niet in het curriculum zelf, dat gewoon het Nederlandse is. In de Gooi en Vechtstreek bieden onder meer de volgende scholen dit type (basis)onderwijs aan³:
  - a. Gooise Daltonschool (Hilversum)
  - b. Junior Campus (Hilversum)
  - c. Merlijn (Eemnes)
  - d. Violenschool (Hilversum)
  - e. Wilge (Hilversum)
  - f. Kindercampus (Hilversum)
  - g. Laar & Berg (Laren)
5. **De Europese scholen** vormen een aparte variant. Beide scholen hebben een Nederlandse sectie. De scholen staan in principe alleen open voor kinderen van Europese ambtenaren. In de Gooi en Vechtstreek is dit type onderwijs niet beschikbaar.

Eerste opvangonderwijs/nieuwkomersklassen

Eerste opvangonderwijs is geen internationaal onderwijs. Omdat dit type onderwijs weleens verward wordt met het internationaal onderwijs, hieronder een korte toelichting.

Leerplichtige statushouders en migranten die in Nederland verblijven moeten onderwijs volgen. Het betreft publiek gefinancierde Nederlandse taallessen voor alle buitenlandse leerlingen die in willen

¹ De analyses van de MRA gaan van een hoger aantal uit. Dit komt omdat in de cijfers van de MRA ook het tweetalig onderwijs is meegenomen. De hier opgenomen cijfers zijn op basis van een gerichte uitvraag bij scholen opgehaald.

² Dit aantal betreft het werkelijke leerlingaantal bij Stip. Naar inschatting kan STIP tot maximaal 600 leerlingen opnemen.

stromen in Nederlands of tweetalig onderwijs, maar de taal onvoldoende beheersen. De nieuwkomersklassen bestaan uit taalklassen voor het primair onderwijs en schakelklassen voor het voortgezet onderwijs. Dit type onderwijs is in de Gooi en Vechtstreek veelal gericht op statushouders. In de Gooi en Vechtstreek zijn in Gooise Meren, Hilversum, Huizen en Weesp taalklassen beschikbaar. In Laren is er een internationale schakelklas. Onderzoek van de MRA laat zien dat 45% van de internationals binnen de MRA voorkeur heeft voor Nederlands onderwijs. Temeer omdat de verblijfsduur van internationals in Nederland aanzienlijk aan het toenemen is. Om dit mogelijk te maken zijn de taal en schakelklassen van groot belang als hun kinderen onvoldoende Nederlands spreken.

In de Gooi en Vechtstreek hebben gemeenten en schoolbesturen afgesproken op één manier invulling te geven aan het nieuwkomersonderwijs. Zij hebben hierover afspraken gemaakt in het convenant 'eerste opvangonderwijs'. Het convenant heeft als uitgangspunt dat leerlingen zo snel als mogelijk kunnen deelnemen aan het reguliere onderwijs in de regio. Alleen wanneer noodzakelijke taalondersteuning niet vanuit het reguliere aanbod kan worden geleverd wordt eerste opvangonderwijs aangeboden. Het convenant wordt regionaal gemonitord en aangestuurd.

Publiek – private scholen

Naast het bovengenoemd onderscheid naar het type onderwijs is er ook het onderscheid tussen de door de overheid gesubsidieerde internationale scholen en de private internationale scholen.

Publiek gefinancierde scholen

Door de overheid gesubsidieerde internationale scholen maken deel uit van het Nederlandse bekostigde onderwijs. Ze krijgen de normale onderwijsbekostiging (met een kleine opslag vanwege de hogere kosten van dit type onderwijs) en vallen onder het Nederlandse inspectietoezicht. Op deze publiek gefinancierde scholen mogen alleen kinderen van 'internationals' worden toegelaten. Dus geen reguliere Nederlandse leerlingen, tenzij de ouders van die leerlingen ook tot de internationaal mobiele kenniswerkers horen. Door deze toelatingsrestrictie wil de Nederlandse overheid concurrentie tussen regulier Nederlands onderwijs en Engelstalig internationaal onderwijs voorkomen. Ook kan zo worden gelegitimeerd dat internationale scholen nog een aanvullend schoolgeld mogen vragen, naast de overheidsbekostiging. In de praktijk lopen op publieke internationale scholen de schoolgelden uiteen van € 3.500 tot € 8.000 per kind per jaar. De scholen van STIP en het Alberdingk Thijm College (ATC) zijn volledig publiek gefinancierde scholen.

Privaat gefinancierde scholen

De schoolgelden voor dit onderwijs liggen tussen de € 12.000 en € 20.000 per leerling per jaar. Op deze scholen kunnen Nederlandse leerlingen wel worden toegelaten, maar uiteraard tegen het 'normale' schoolgeldtarief. De Nederlandse onderwijsinspectie houdt op basis van de Leerplichtwet ook enig toezicht op deze private scholen.

De Gooi en Vechtstreek kent 1 kleine particuliere school. De Florencius International (Primary) School in Laren. De kosten per kind komen zonder extra modules uit op zo'n € 21.500 per schooljaar.

Schoolkeuze internationals

Uit onderzoek van de MRA blijkt dat:

- 45% van de internationals de voorkeur geeft aan internationaal onderwijs
- 45% van de internationals de voorkeur geeft aan Nederlands onderwijs
- 10% van de internationals de voorkeur geeft aan tweetalig onderwijs

Rollen en verantwoordelijkheden

Verschillende partijen zijn betrokken bij het internationaal onderwijs. Hieronder een uiteenzetting van de verschillende rollen en verantwoordelijkheden.

Partijen	Verantwoordelijkheid / Rol
Internationale gemeenschap	Belanghebbenden met leerplichtige kinderen.
Internationale bedrijven	Behoeftte aan internationaal talent.
School besturen	Publiek onderwijs.
Private onderwijspartijen	Privaat onderwijs.
Gemeente <ul style="list-style-type: none"> •Economische zaken •Onderwijs •Grondzaken	Lokaal beleid en infrastructurele randvoorwaarden Onderwijshuisvesting
Provincie	Provinciaal vestigingsbeleid
Ministeries <ul style="list-style-type: none"> •Onderwijs, cultuur, wetenschap •Economische zaken	Wetgeving Onderwijsbeleid Beleid rond vestigingsklimaat
Netherlands Foreign Investment Agency	Landelijk vestigingsklimaat versterken.

Waarom is internationaal onderwijs belangrijk?

- Talent is essentieel voor het behouden en versterken van het vestigingsklimaat en de internationale concurrentiepositie van de MRA.
- Het internationaal onderwijs is van groot belang bij de afweging van internationale werknemers van het aanvaarden van werk in Nederland. Het is een van de belangrijkste randvoorwaarden voor internationals met kinderen. Internationals kijken eerst waar hun kinderen naar school kunnen, daarna waar ze gaan wonen. Aanbod van goed internationaal onderwijs vergroot nadrukkelijk de aantrekkingskracht voor internationals om zich ergens te vestigen.
- Voldoende internationaal onderwijs is voor bedrijven een reden om zich in een gebied te vestigen. Wegens de Brexit informeert een toenemend aantal bedrijven naar de mogelijkheden om vanuit Engeland naar de MRA te komen. Bij gebrek aan voldoende goed onderwijs vestigen potentiële bedrijven zich sneller elders in Europa.
- Bedrijven geven aan dat gebrek aan internationaal onderwijs op dit moment één van de grootste knelpunten is om internationaal talent te werven.
- Internationaliseren van onderwijs is niet alleen belangrijk voor internationaal talent, maar ook voor Nederlandse kinderen, gezien de mondialisering van de MRA en de uitdagingen van de internationaliserende arbeidsmarkt.

Knelpunten en ontwikkelingen: Aantal leerlingen en capaciteit

Gooi en Vechtstreek

Leerlingaantal

In de Gooi en Vechtstreek volgen relatief veel kinderen die in de regio wonen, internationaal onderwijs. 2,5% van de schoolgaande kinderen gaat naar het internationaal basis onderwijs. 6,5% Van de naar schoolgaande kinderen volgt internationaal voortgezet onderwijs. Om deze percentages in perspectief te plaatsen: In Almere zijn de percentages respectievelijk 1% en 3,4%.

De ontwikkeling van het leerlingaantal in de Gooi en Vechtstreek laat zich moeilijk prognosticeren. Temeer omdat de ontwikkeling van het leerlingaantal internationaal onderwijs met name afhankelijk is van de economische conjunctuur en de vestiging van internationale bedrijven en/of instellingen in de regio. Onderzoeksbureau Decisio heeft onlangs onderzoek uitgevoerd naar de regionale vraag en aanbod van het internationaal onderwijs. Daar is uitgekomen dat het aantal kinderen van internationals met behoefte aan (internationaal) onderwijs in de Gooi en Vechtstreek gestaag stijgt. Ten opzichte van 2015 betreft het in 2030 een geprognosticeerde absolute stijging van 1.676 leerlingen in de Gooi en Vechtstreek. Hieronder treft u het verloop van het leerlingaantal over de afgelopen jaren en een geprognosticeerd verloop tot en met 2030:

Gemeente⁴	2009	2015	2020	2023	2025	2030	% '20-'30
Hilversum	519	1.035	1.464	1722	1.894	2.323	59%
Gooise Meren	335	404	460	496	517	573	25%
Huizen	147	177	202	217	227	252	25%
Blaricum	48	32	19	11	0	0	-100%
Laren	46	72	94	107	115	137	46%
Wijdemeren	61	75	87	94	98	110	27%
Weesp	87	118	143	158	168	194	36%
Regio G&V	1.243	1.913	2.469	2.805	3.019	3.589	31%

Naar verwachting heeft van het totaal aantal kinderen van internationals dat in 2030 in de Gooi en Vechtstreek woont:

- 1.615 kinderen de voorkeur voor internationaal onderwijs.
- 1.615 kinderen de voorkeur voor Nederlands onderwijs
- 359 kinderen de voorkeur voor tweetalig onderwijs

Capaciteit

- Naar verwachting wonen er in 2030 1.615 kinderen met behoefte aan internationaal onderwijs.
- Naar verwachting is er na 2020 capaciteit voor 1.300-1.500 plaatsen.
- Het te verwachten tekort is veel groter dan de aftreksom van het aantal kinderen met behoefte aan internationaal onderwijs minus het aantal plaatsen. Want zeker 25% van de leerlingen die gebruik maken van het internationaal onderwijs wonen niet in onze regio. Met name internationals die aan de noordkant van de provincie Utrecht wonen maken gebruik van internationaal onderwijs in onze regio. En: als de druk (toename van het aantal leerlingen en te weinig capaciteit) in MRA /andere regio's in Nederland stijgt, neemt ook de druk in de Gooi en Vechtstreek toe.
- Naast een gebrek aan capaciteit geven scholen aan dat bestaande huisvesting niet altijd voldoet aan onderwijskundige normen en behoeften.
- Uitbreiding is echter niet het enige dat nodig is om in de behoefte van internationals te voorzien. De versnippering van de locaties van internationale scholen wordt door de community als een belemmering ervaren. Sommige ouders moeten 's ochtends naar drie verschillende locaties rijden om hun kinderen weg te brengen, verspreid over de stad Hilversum.
- De afgelopen maanden is door STIP al verkennend onderzocht of er mogelijkheden zijn voor de ontwikkeling van een nieuwe campus op de locatie Monnikenberg te Hilversum. Onderhandelingen hierover zijn nog in gang. Het creëren van een nieuwe campus-locatie op de Monnikenberg betekent vooral vervanging van bestaand capaciteit. Maximaal worden er

⁴ De gemeente Eemnes maakt geen onderdeel uit van de MRA. Daarom ontbreken de cijfers van deze gemeente.

100 extra onderwijsplaatsen gerealiseerd. Dit betekent dat STIP van 600 plaatsen naar 700 plaatsen gaat.

- Doordat expats gemiddeld langer in Nederland verblijven, stromen kinderen minder snel uit de internationale scholen. Dit werkt tekorten/wachttijden in de hand.

MRA

Als het gaat om internationaal onderwijs staat de regio Gooi en Vechtstreek natuurlijk niet op zichzelf. Ontwikkelingen in de MRA hangen nauw samen en beïnvloeden elkaar. We weten dat de MRA meer dan ooit internationale bedrijven aantrekt en gevestigde bedrijven uitbreiden. We weten ook dat deze ontwikkeling door de Brexit alleen maar versterkt wordt. Daarnaast geven sterk groeiende bedrijven in de MRA aan dat hun personeel er bewust voor kiest om buiten de stad te gaan wonen. Gooi en Vechtstreek is één van de gebieden in de MRA die hier van profiteert. Dit betekent direct een toenemende druk het internationaal onderwijs in de Gooi en Vechtstreek.

Leerlingaantal

- In 2017 volgen ruim 6.100 internationale kinderen onderwijs aan een internationale school in de MRA.
- Het totale aantal kinderen van internationale kenniswerkers in de MRA ligt in 2020 volgens het trendskenario¹ op 23.765. In 2030 zal dit naar inschatting 31.811 zijn.
- In de periode 2017-2023 groeit het aantal kinderen van internationale kenniswerkers met zo'n 23%.
- Wanneer het uitgangspunt is dat 45 procent van deze kinderen voor internationaal onderwijs kiest, dan is het potentiële leerlingenaantal in 2020 ongeveer 10.700. In 2030 gaat het naar verwachting om zo'n 14.310 potentiële leerlingen.
- In het internationaal onderwijs zijn leerlingen meer bereid om buiten de eigen woonplaats naar school te gaan dan in het reguliere onderwijs. De kinderen die door het tekort aan internationaal onderwijs in Amsterdam dagelijks naar de internationale school in Bergen afreizen, zijn hiervan een voorbeeld. De reistijd bedraagt voor deze leerlingen een uur.

Capaciteit

- Publieke internationale scholen in Nederland zijn tussen 2011 en 2015 met 56% gegroeid en de vraag blijft toenemen, in de MRA is deze groei zelfs 69%. Internationale scholen ervaren huisvesting als één van de grootste knelpunten om uit te breiden.
- De totale capaciteit op internationale scholen in de MRA in 2020 is naar verwachting 7.775 plekken. In 2030 gaat het om naar verwachting 9420. Het totale regionale tekort in de MRA zou in dat geval in 2020 ongeveer 2.925 plekken zijn. In 2030 loopt het tekort op naar 5.070.
- Naast de druk binnen de MRA, is er ook in andere regio's als Utrecht, Eindhoven en Den Haag sprake van grote krapte. Dit versterkt de druk op de MRA.

Samenwerking in de Gooi en Vechtstreek

Het internationaal onderwijs is nadrukkelijk een gemeente-overstijgend en regionaal thema waar gemeenten meer winst kunnen behalen/resultaten kunnen boeken door samen te werken. Het is een onderwerp dat nadrukkelijk effect heeft op de (economische) aantrekkelijkheid en leefbaarheid van ons gebied. Een aantal redenen waarom:

- In alle gemeenten wonen internationals die behoefte hebben aan internationaal onderwijs.
- De internationale scholen in de Gooi en Vechtstreek hebben een regionale functie.
- Minimaal 75% van de kinderen die gebruik maken van internationaal onderwijs in de Gooi en Vechtstreek wonen ook binnen de regio Gooi en Vechtstreek.
- De beschikbaarheid van internationaal onderwijs bepaalt voor een groot deel of bedrijven zich in onze regio vestigen, of toch kiezen voor een ander gebied kiezen.

- Een goed onderwijsvoorzieningsniveau heeft direct positieve gevolgen voor de economische positie van de Gooi en Vechtstreek en de werkgelegenheid binnen onze arbeidsmarktregio. Alle gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek profiteren mee van de aanwezigheid van internationaal onderwijs en de aantrekkingskracht voor internationale bedrijven die zich vestigen of uitbreiden.
- Het onderwijsvoorzieningsniveau in de regio heeft direct gevolgen voor het woon en leefklimaat in onze regio.
- In de regio Gooi en Vechtstreek werken de gemeenten samen om het vestigingsklimaat voor internationale bedrijven te optimaliseren. Daar hoort samenwerking over het internationaal onderwijs bij.
- In de regio Gooi en Vechtstreek werken de gemeenten samen op het gebied van het reguliere en het nieuwkomersonderwijs. Aangezien 45% van de internationals voorkeur heeft voor het reguliere onderwijs – en het nieuwkomersonderwijs hier vaak een opstap voor vormt – hoort hier een sterke verbinding met het internationaal onderwijs bij.
- Een korte analyse uit dit memo laat zien dat er noodzaak is om de capaciteitstekort rondom het internationaal onderwijs prioriteit te geven. Huisvesting is het grootste knelpunt voor uitbreiding. Deze urgentie wordt versterkt door de Brexit. Dit vraagt meer dan ooit om samenwerking, een gezamenlijke visie en strategie.
- Daarnaast geven internationals aan dat versnippering van het onderwijs een groot knelpunt is. Internationals hebben veel behoefte aan integrale huisvesting voor internationaal onderwijs die beter aansluit bij de behoefte van internationale kenniswerkers. Het oplossen van deze knelpunten en het zorgen voor meer spreiding en toegankelijkheid vraagt echt meer bestuurskracht in de Gooi en Vechtstreek. Het is niet effectief en niet houdbaar om per gemeente de problemen afzonderlijk op te willen lossen.
- Onderzoek van de MRA laat zien dat informatievoorziening over onderwijs voor internationals en internationale bedrijven als onvoldoende wordt ervaren. De onderwijs-mogelijkheden zijn niet bekend bij internationals. Daarnaast is het voor internationals onduidelijk waar zij waarvoor moeten wezen en ervaren bedrijven de verschillende procedures en werkwijzen van gemeenten als knelpunt.
- Internationals, bedrijven en onderwijsinstellingen ervaren een gebrek aan één aanspreekpunt waar zij onder andere terecht kunnen met vragen over hoe het werkt.
- De ambtelijke inzet rondom het internationaal onderwijs is versnipperd/ad-hoc beschikbaar. In andere woorden: niemand is er echt van.

Handelingsperspectief: verbinden, versnellen, coördineren

Het internationaal onderwijs is nadrukkelijk een gemeente-overstijgend en regionaal thema. Het is een infrastructureel vraagstuk waar gemeenten een gedeeld eigenaarschap op moeten hebben. Het heeft raakvlakken met de algemene leefbaarheid in onze regio gaan en raakt thema's als wonen, recreëren en werken. Het is daarom van groot belang dat gemeenten afgestemde en weloverwogen keuzes maken rondom het internationaal onderwijs. Een sterke coördinatie en regie is onontbeerlijk. Wij adviseren u daarom om:

6. Het internationaal onderwijs op te nemen als thema van regionale samenwerking.
7. De uitvoering van het internationaal onderwijs gezamenlijk bestuurlijk coördineren en aansturen binnen het portefeuillehoudersoverleg sociaal en fysiek domein.
8. Gezamenlijke beleidsvoorbereiding, beleidsuitvoering en monitoring van het internationaal onderwijs organiseren. Met hierbij de nadrukkelijke opdracht om bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering de verbinding te leggen met aanpalende thema's zoals wonen, werken, recreëren, het vestigingsklimaat en het reguliere/nieuwkomersonderwijs.

9. De Regio Gooi en Vechtstreek de opdracht geven om het internationaal onderwijs te coördineren, de bestuurlijke samenwerking/besluitvorming te faciliteren en het aanspreekpunt te vormen voor partners zoals gemeenten, de MRA, bedrijven en scholen.
10. Een gezamenlijk concreet actieplan 2019 te ontwikkelen met daarin maatregelen die oplossing bieden voor de in dit memo genoemde opgaven en knelpunten.

Na akkoord van het portefeuillehoudersoverleg, worden bovenstaande richtingen verder uitgewerkt, voorgelegd en geëffectueerd.

Overleg portefeuillehouders sociaal domein

28 februari 2019

Algemeen	
Aanwezig	Gerard Knoop (Blaricum, Gezondheid en Ondersteuning, Jeugd en Onderwijs, Participatie en Werk), Karin van Hunnik (Laren, Gezondheid en Ondersteuning, Jeugd en Onderwijs, Participatie en Werk), Maarten Hoelscher (Huizen, Jeugd & Gezondheid en Ondersteuning), , Sven Lankreijer (Gezondheid en Ondersteuning, Participatie en Werk, Jeugd en Onderwijs), Marlous Verbeek (Huizen, Onderwijs), Jan Klink (Wijdemeren, Onderwijs)
Afwezig	Barbara Boudewijnse (Gooise Meren, Gezondheid en Ondersteuning & Participatie en Werk), Astrid Heijstee (Weesp, Onderwijs & Gezondheid en Ondersteuning), Rosalie van Rijn (Jeugd & Gezondheid en Ondersteuning & Participatie en Werk), Floris Voorink (Hilversum, Bescherming en Opvang), Bert Rebel (Huizen, Participatie en Werk).
Contactpersoon	Saloua Chaara
E-mail	s.chaara@regiogv.nl
Vertrouwelijk	Nee
Kenmerk	18.0008551

Internationaal Onderwijs

De wethouders worden bijgepraat over de stand van zaken van het internationaal onderwijs in Gooi en Vechtstreek. De wethouders geven de volgende aandachtspunten mee:

1. Het hebben van veel capaciteit voor internationaal onderwijs betekent ook iets voor het leefklimaat in onze regio. Het brengt aanvullende vragen met zich mee op het gebied van wonen en de algehele leefbaarheid in onze regio. Dit element moet meer centraal staan in discussies over het internationaal onderwijs.
2. Internationaal Onderwijs is een onderwerp wat vooral (ook) vanuit het economisch perspectief moet worden bekeken.
3. Nagenoeg al het internationaal onderwijs bevindt zich in Hilversum. Samenwerken op dit thema zou ook betekenen dat de kosten moeten worden gedeeld.
4. De wethouders zien het belang van een goede verbinding tussen het reguliere en het internationaal onderwijs. Want: naar inschatting maakt 45% van de kinderen van internationaals gebruik van het reguliere onderwijs. Dit maakt ook de schakelklassen/het taalonderwijs en belangrijk onderwerp.
5. Het internationaal onderwijs is tot nu toe vooral lokaal ingestoken. Samenwerking kan ook gaan over; elkaar informeren over nieuwe ontwikkelingen en waar van toepassing elkaar consulteren.

Het portefeuillehoudersoverleg heeft afgesproken dat:

1. De voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg Jeugd en Onderwijs en de verantwoordelijk portefeuillehouder Internationaal Onderwijs van Hilversum met elkaar in gesprek gaan over de toekomst van het internationaal onderwijs.
2. De discussie over het internationaal onderwijs (ook) met de wethouders economie wordt gevoerd.
3. Op basis van de conclusies die voortkomen uit 1 en 2 het voorstel terugkomt op de agenda. De Regio wordt in de tussentijd als platform gebruikt.